

UCHWAŁA Nr III/60/2015

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z dnia 14 kwietnia 2015 roku w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przewidzianej do zaciągnięcia przez Gminę Rzeczyca

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012r., poz. 1113 ze zm.), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r., poz. 885 ze zm.) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Józefa Lucyna Michejda – przewodnicząca
2. Agnieszka Kamyczek – Maszewska - członek
3. Paweł Dobrzyński – członek

w związku z wnioskiem Wójta Gminy Rzeczyca o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki

uchwała, co następuje:

Wydać pozytywną opinię w odniesieniu do możliwości spłaty pożyczki w wysokości 361.740,00 zł, zaplanowanej do zaciągnięcia przez Gminę Rzeczyca w 2015 roku, z **istotnymi zastrzeżeniami** zamieszczonymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Po zapoznaniu się z wnioskiem Wójta Gminy w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty pożyczki zaplanowanej do zaciągnięcia w 2015 roku, Skład Orzekający wydał opinię przedstawioną w sentencji uchwały. Z posiadanych materiałów wynika, że pożyczkę w wysokości 361.740,00 zł Rada Gminy zaplanowała zaciągnąć zgodnie z treścią art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (dalej; ustawa ofp), tj: na finansowanie planowanego deficytu budżetu, zgodnie z postanowieniami budżetu jednostki uchwalonego Uchwałą Rady Gminy Nr III/15/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2015 rok, zmienioną Uchwałą Nr VI/34/2015 z dnia 26 marca 2015 roku. Zaplanowany deficyt wynosi 3.984.637,00 zł i zostanie pokryty przychodami z kredytów i pożyczek w wysokości 3.827.911,02 zł oraz wolnymi środkami w wysokości 156.725,98 zł.

Planowana do zaciągnięcia pożyczka mieści się w ustalonym (zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy ofp) w § 11 Uchwały Nr III/15/2014 w sprawie uchwalenia budżetu – limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 8.000.000 zł.

W sprawie zaciągnięcia przedmiotowej pożyczki Rada Gminy wyraziła swoją wolę podejmując w dniu 26 marca 2015 roku Uchwałą Nr VI/36/2015 w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu, związanego z realizacją zadania inwestycyjnego pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Rzeczyca poprzez realizację zadań: uporządkowanie i usprawnienie gospodarki wodociągowej, budowę sieci kanalizacji sanitarnej dla sołectw Bartoszkówka, Bobrowiec, Sadykierz, Brzozów Gmina Rzeczyca - etap III”.

Jednostka zaplanowała spłatę pożyczki w latach 2015-2026.

Wydając opinię, Skład Orzekający wziął pod uwagę zapisy zawarte w uchwale budżetowej na rok 2015 oraz wieloletniej prognozie finansowej, uchwalonej przez Radę Gminy Uchwałą Nr III/14/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2014-2026. Wieloletnia Prognoza Finansowa (zwana dalej; wpf) zmieniona została Uchwałą Rady Gminy Nr VI/33/2015 z dnia 26 marca 2015 roku w sprawie zmiany wpf. Obejmuje ona okres 2015-2026 i uwzględnia prognozowane w poszczególnych latach wysokości dochodów, wydatków, zaciągnięte już oraz planowane do zaciągnięcia zobowiązania.

Prognozowana łączna kwota spłat zobowiązań, przypadająca w każdym roku objętym prognozą kwoty długu z tytułów określonych w art. 243 ustawy ofp, tj. z tytułu rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi od tych zobowiązań odsetkami, do planowanych dochodów ogółem, nie przekracza w żadnym roku ustalonego na podstawie art. 243 ustawy ofp dopuszczalnego wskaźnika spłat. W poszczególnych latach objętych wpf dopuszczalny wskaźnik spłat w stosunku do prognozowanych spłat przedstawia się następująco:

- w 2015 – **7,52 % do 11,69 %**, po dokonaniu wyłączeń na podstawie art. 243 ustawy ofp planowane spłaty wynoszą **6,47 %**,
- w 2016 – 7,23 % do 7,04 %,
- w 2017 – 6,51 % do 6,14 %,
- w 2018 – 7,90 % do 6,23 %,
- w 2019 – 9,31 % do 6,71 %,
- w 2020 – 10,41 % do 6,88 %. W dalszych latach prognozy kwoty długu, jednostka prognozuje spłaty na poziomie około 6 – 7 %, dopuszczalny wskaźnik wzrasta do 16 % prognozowanych dochodów.

Łączna kwota planowanego na dzień 31 grudnia 2015 roku długu Gminy wynosić będzie **9.695.099,62 zł**, co stanowić będzie **57,01 %** planowanych dochodów jednostki.

Powyższe wysokości dopuszczalnego wskaźnika spłat zadłużenia oraz prognozowanego wskaźnika spłat zadłużenia, wynikają z przyjętych w wpf założeń w zakresie wysokości dochodów i wydatków budżetów w latach 2015 – 2026. Jednostka przyjęła m.in.: że w latach 2016-2017 przy dodatnim wyniku budżetu (odpowiednio 114.645 zł i 277.220 zł), będzie zaciągać zobowiązania zaliczane do długu z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, natomiast począwszy od 2018 roku nie będzie zaciągać nowych zobowiązań, spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań, będzie finansowana z prognozowanej do osiągnięcia nadwyżki budżetowej.

Mając powyższe założenia na uwadze Skład Orzekający **wskazuje na obszary ryzyka**, które mogą wystąpić w trakcie realizacji budżetu 2015 roku oraz podczas realizacji badanej wpf na lata 2015-2026, w oparciu, o które przyjęto wskaźniki spłaty, zachowanie których jest podstawą do oceny możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki:

1. Skład Orzekający zwraca po pierwsze uwagę na fakt, iż wskaźnik spłat zobowiązań w 2015 roku jest możliwy do osiągnięcia przy zastosowaniu wyłączeń na podstawie art. 242 ust 3 ustawy o finansach publicznych.

Natomiast gdyby przyjęte w budżecie środki z UE nie wpłynęły lub orzeczone byłyby zwrot tych środków Gmina przekroczy dopuszczalny próg określony w art. 243 ust. 3 ww ustawy, co oznacza dla Gminy brak możliwości zaciągania zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów oraz udzielania poręczeń i gwarancji do czasu spełnienia relacji z art. 243 ust. 1 ustawy.

2. Gmina Rzeszyca w okresie objętym prognozą kwoty długu zakłada wydatki majątkowe w znacznych wysokościach, w tym: w 2015 roku 6.807.805 zł, 2016 i 2017 po 2.700.000 zł i 2018 – 2020 po około 1.500.000 zł. Przy powyższym prognozuje uzyskać dochody z tytułu dotacji majątkowych w znacznych wysokościach, (2016 rok 1.400.000 zł, 2017 – 1.300.000 zł i 2018 – 600.000 zł), nie przedstawiając żadnych dokumentów potwierdzających, że takie środki zostały przyznane. Jednostka wyjaśniła, iż chodzi o dotacje, które będzie można uzyskać ze środków PROW, z nowej perspektywy finansowania z UE na lata 2014 - 2020.

Skład Orzekający zauważa, iż na obecnym etapie, kiedy jeszcze nie ma możliwości aplikowania o te środki, możliwość ich pozyskania obciążona jest wysokim ryzykiem. Podkreślić należy, że nieuzyskanie tych dochodów majątkowych lub ich uzyskanie w niższych wysokościach, będzie oznaczało konieczność ograniczenia wydatków majątkowych, ponadto spowoduje zmniejszenia dochodów ogółem w danym roku budżetowym i dodatkowo, wzrost wskaźnika spłaty zadłużenia w danym roku. Natomiast jak wykazano wyżej, wskaźniki te w latach 2016 – 2017, są spełnione z niewielkim zapasem.

3. Zdaniem Składu Orzekającego jednostka przyjęła zbyt optymistyczne założenie, w zakresie stałego wzrostu wysokości prognozowanej nadwyżki operacyjnej. W 2015 roku nadwyżka operacyjna planowana jest w wysokości 176.152 zł, w 2016 wzrasta do 1.214.645 zł, w 2020 – 2.246.613 zł i począwszy od 2023 roku kształtuje się na poziomie około 3.000.000 zł,
4. Gmina Rzeszyca w budżecie na 2015 rok założyła osiągnięcie dochodów z tytułu sprzedaży majątku w kwocie 805.000 zł, a w latach 2016-2020 odpowiednio w kwotach: 300.000 zł, w roku 2016, w roku 2017 – 200.000 zł oraz po 50.000 zł w latach 2018-2020. Powyższe złożenie ma bezpośrednie przełożenie na wyliczenie wskaźnika jednorocznego dla lat 2015-2020, a w konsekwencji na wysokość dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia dla każdego z trzech kolejnych lat. Zdaniem Składu powyższe jest istotne, iż możliwości uzyskania dochodów ze sprzedaży majątku przez Gminę Rzeszyca budzą poważne wątpliwości w aspekcie historycznym, gdyż wykonanie tych dochodów w 2012 roku wyniosło 29.834 zł, w 2013 roku – 117.925 zł a w roku 2014 – 13.185 zł przy planowanych w kwocie 805.588 zł.
5. Skład Orzekający zwraca uwagę, iż podobne zastrzeżenia zostały zawarte w Uchwale Składu NR V/47/2015 z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu.

Od opinii wyrażonej w uchwale na podstawie art. 20 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium